

XXXI CONCURS LITERARI DE SANT ANTONI PREMI DE PROSA - CATEGORIA ADULTS

Junts per sempre

No hi ha millor manera de viatjar que aquesta: amb el cos, fins als genolls, fora de la finestra lluitant contra el vent. M'encanta. Però cada cop hi ha menys trens on ho pugui fer. Els tanquen i els segellen per poder posar-hi aire condicionat. No és que hi estigui en contra però jo, per refrescar-me, prefereixo sortir a l'exterior. Per sort, per aquesta línia dels Carpats romanesos encara circulen trens antics.

Ja fa no sé quant fa que visc als trens. Potser un segle i mig... Em sembla que més. Quin desastre que sóc per als nombres. I mira que he tingut temps per aprendre'n. Però no m'ha vagat mai de posar-m'hi. Afortunadament, sé llegir, tot i que no gaire ràpid. I no solament en francès; he après paraules en italià, anglès, alemany, espanyol, català i altres llengües, sobretot del nord d'Europa. Amb el rus no me n'he sortit mai, perquè aquelles lletres estranyes no les entenc.

Vaja, no m'he presentat. Les meves mancances en educació són molt grans. M'ho deia el mestre les poques vegades que em deixava veure per l'escola. I aprofitava per picar-me els dits o escalfar-me les natges. Per això m'hi veien tan poc. Tant se val. Em dic *Coquin*. No és així com em va posar la mare, però és com m'han dit sempre els amics i els que no ho són. Fins i tot ho fa l'Adalbert. Ui, perdó,

l'inspector Adalbert Dubois, el meu gran amic i el meu gran enemic alhora. El meu nom autèntic, per dir-ho d'alguna manera, és Jean Martin. Feia una eternitat que no el pronunciava i espero passar una altra eternitat sense mencionar-lo.

Aprecio molt l'Adalbert i crec que no m'equivoco si dic que ell també m'aprecia. Té l'obsessió de detenir-me, però no hi fa res. No sé què hauria fet tot aquest temps sense companyia. Estic pensant que, si parlo de l'inspector, hauria d'explicar com ens vam conèixer. Som-hi.

Era un dia de l'any 42. Del 1842, vull dir. N'estic segur perquè he vist escrit molts cops als diaris el que va passar. La data exacta no l'he retinguda. El rei feia una festa a Versalles. No recordo quin rei era ni què celebrava. La gent de París va anar cap allà a tafanejar i a passar el dia. I jo sempre anava rere la gent. Concretament, rere les seves bosses. Tenia fama d'espavilat. Merescuda. Poca gent sospita que un marrec farà que tornin a casa amb menys diners dels que tenien quan en van sortir. A mitja tarda ja havia treballat prou. La jornada havia estat profitosa. Vaig seguir la gent que marxava cap a l'estació de tren per tornar a París.

A l'estació hi havia un tren llarguíssim. Després n'he vist de més llargs. En recordo un a la Xina que des de la locomotora no podies veure el final, però aquest era de mercaderies. El tren de Versalles era el més llarg que havia vist mai. Era tan llarg que necessitava dues màquines per arrossegar-lo. El tren estava a punt de marxar. No em va costar colar-me sense pagar.

El meu instint m'ha protegit sempre. Vaig sospitar de seguida de l'home ben vestit que va pujar al vagó rere meu. Vaig córrer a amagar-me. El vagó estava tan atapeït que no em va costar gaire. L'home havia parlat amb el revisor i li havia ensenyat alguna cosa. No duia bitllet. Ben protegit, el vaig observar. Estudiava els passatgers amb un sol cop d'ull i els descartava quasi automàticament. Jo sabia què

buscava: a mi. Era un gendarme, no hi havia dubte. El que jo no entenia era per què em buscava. Per què perdia el temps amb un lladregot? Al cap d'un temps ho vaig saber. L'Adalbert m'havia confós amb un lladre de calzes d'esglésies. Es veu que també era un nen. L'Adalbert m'ho va explicar. Jo vaig jurar-li que era del tot innocent, però continua perseguint-me. Diu que és igual, que és la seva missió. En part l'entenc perquè, què hauria fet en tot aquest temps? Avorrir-se.

Els revisors van tancar les portes i el tren es va posar en marxa enmig d'una fumera asfixiant. Va guanyar velocitat i, abans d'arribar a Meudon, hi va haver un trontolleig que semblava que sortiríem de la via ara per un costat ara per l'altre. De seguida, una brusca disminució de velocitat. I, aleshores, el caos. Segons l'Adalbert, el caos és quan tot surt malament i no hi ha per on arreglar-ho. Doncs això, va ser el caos. I, a continuació, un incendi. El nostre vagó era dels que cremava. Vaig sortir a fora per una finestra. L'Adalbert no sé per on va sortir, però me'l vaig trobar enganxat a mi cridant:

–Estàs detingut! Atura't!

Vaig arrencar a córrer pel lloc més difícil, en direcció a les locomotores. L'una havia descarrilat i havia bolcat. Estava entravessada a la via. L'altra li havia pujat al damunt. Vaig esquivar-les i vaig decidir seguir corrent per la via, fins a l'estació de París. Hi vaig arribar sense alè. Allà ja sabien la notícia. No s'aclarien. Vaig aprofitar per amagar-me dins d'un tren. Al cap de poc va aparèixer l'Adalbert. Va pujar a tots els trens, un per un, i els va escorcollar. Fins que va arribar al meu. No us explico què va passar llavors perquè és el mateix de sempre: el joc del gat i la rata.

Si fa no fa un mes més tard, l'Adalbert i jo érem dalt d'un tren amb destí Lió. Jo gaudia del moment, dret amb cames i braços oberts i encarant el vent. El meu

bon amic era a l'altra banda del sostre del vagó, de bocaterrosa. No ho vol confessar, però li fan por les altures. Un cop més em va manar:

–Entrega't.

–Ni ho somiïs –li vaig contestar. Llavors ell em va fer una revelació:

–Coquin, estem morts.

–Però què t'empatolles?

–Que sí. Que no ho veus que ningú ens mira, ni ens parla ni s'adona que hi som?

Vaig dubtar. L'Adalbert sí que ha tingut educació, i bona. D'aquestes coses en devia saber. Amb tot, vaig burlar-me'n:

–Doncs jo no recordo haver mort. I d'una cosa així me'n recordaria, no trobes?

–Va ser en l'accident de tren. No has llegit els diaris?

–Una mica. Em costa llegir.

–Hi va morir molta gent. Molts cadàvers estan cremats i no es poden reconèixer. Segur que les nostres famílies ens estan buscant.

–Adalbert.

–Hauries de dir-me inspector Dubois.

–Per què em persegueixes, si estem morts?

–Perquè és el meu deure.

–Apa. No hi ha cap deure que duri més enllà de la mort.

–I tu què saps? Si ni tan sols sabies que estàs mort.

–No em facis ballar el cap i posa't dempeus. El primer que vegi Lió guanya.

No em va preocupar gens. Estar mort, vull dir. De fet, ho vaig trobar un avantatge. No dorms, no menges, no has de fer cuar per anar al lavabo. L'única preocupació que tenia era l'Adalbert. I ell només em tenia a mi com a preocupació.

M'hauria estat molt fàcil desempallegar-me'n en un canvi de tren. Però, com és evident, no ho he fet. Cada cop que ens aturem en una estació important i baixo a les vies per canviar de tren, procuro que l'inspector pugui seguir-me. Una porta mal tancada... Una finestra abaixada quan totes les del vagó estan tancades... Una mica de lentitud en amagar-me, suficient perquè el meu perseguidor vegi desaparèixer el taló de la sabata. No li ho he dit mai, però no podria estar sense ell. I m'hi jugaria qualsevol cosa, per exemple un braç o el coll mateix, que ell em considera com un fill. I, a pesar de les meves habilitats, estic gairebé segur que algun cop no m'ha enxampat quan podria haver-ho fet; hi ha hagut ocasions que ha fet massa soroll a última hora i he pogut fugir. Si això no és apreciar una persona, ja em direu què és.

Hem estat per tot Europa. I també per Àsia. Vam anar amb l'Orient Express. A l'Adalbert li va agradar molt. Va dir que, si fos viu, li hauria agradat fer aquell viatge. A mi em va semblar una bajanada. Li vaig dir:

–Però si estàs fent el viatge igualment. Quina diferència hi ha entre ser viu i ser mort?

–Si fos viu baixaria a cada estació i visitaria les ciutats.

Llavors vaig callar. Vaig haver de reconèixer que l'Adalbert raonava amb molta més lucidesa que jo. Perquè mai ens allunyàvem dels trens. Tan sols sortíem d'un per entrar en un altre. No sé si podríem anar a voltar fora de les estacions, però el cas és que no ho hem fet mai. I, si depèn de mi, no ho farem. I em sembla que sí que depèn de mi, perquè jo sóc el que fuig i, per tant, decideixo on anem. I que quedi clar que, a mi, l'Orient Express no em va agradar. Tant de temps sense poder canviar de tren em fa venir claustrofòbia. Vaig accedir a acabar el viatge per ell, perquè li feia il·lusió.

N'hem vistes de tots colors, això està clar. Hem viscut –és un dir– unes quantes guerres, però dues d'especialment importants. Pels diaris sé que en van dir guerres mundials. Doncs bé, quan ja havia acabat la primera i jo no sabia que hi hauria una segona, érem en un transport de tropes britàniques.

–On van tots aquests? –vaig preguntar.

–Tornen a casa.

–A Anglaterra?

–Sí.

–Que bé. Anirem amb ells. No he estat mai a Anglaterra.

–No hi ha tren fins a Anglaterra, Coquin. Ni n'hi haurà mai. Anglaterra és en una illa.

Em vaig quedar de pedra. Ningú m'ho havia explicat, això. Jo em pensava que érem veïns i resultava que hi havia un mar entremig. El disgust d'aquesta revelació només em va passar quan vam poder estrenar el tren sota el canal. L'Adalbert i jo vam anar en la primera unitat de proves. Teníem tot el tren per a nosaltres sols. Ah, i vaig poder refregar-li pel bigoti que, com a endeví, no trobaria feina.

–Ha. Ja ho veus. Tren amb Anglaterra. I espera't, que els xinesos faran un túnel fins al Japó.

L'Adalbert em va fer una mirada estranya, però no es va atrevir a replicar. Què passa? Per què no pot haver tren fins al Japó? I algun dia n'hi haurà fins a Austràlia. Però primer serà fins al Japó. Voldria pujar en un tren bala. El primer tren ràpid de veritat en què vam pujar anava de Munic a Hamburg. Allò sí que era velocitat! Era impossible aguantar-se de peu al sostre. Semblava que eres al centre de l'explosió d'un volcà.

No sé què farem a partir d'ara. L'Adalbert em necessita i no penso deixar-lo. Suposo que continuarem voltant per descobrir noves ciutats o per veure com han canviat les velles ciutats que ja coneixem. I per gaudir del camí. Ara no m'he de refiar només dels diaris, perquè alguns trens porten televisió. Caram, quin invent. Així estic informat de les novetats ferroviàries. La resta m'interessa ben poc. Però, quan m'assabento que inauguren un tren de levitació magnètica, o una altra línia d'alta velocitat, o un túnel quilomètric, combino la ruta per arribar-hi i poder-ho provar. No sé fins quan durarà, això. Algunes vegades penso que l'Adalbert i jo podríem fer les paus i seure de costat en un vagó i parlar del paisatge i de totes les coses que ell sap i riure plegats i planificar junts el pròxim canvi de trens. Però no crec que funcionés. Hem estat així tant de temps que no crec que sabéssim comportar-nos d'una altra manera. És millor que no variem res. Jo el cuidaré i ell em cuidarà. Per sempre.